

den overordentlige Kommission, fra hvilken jo dette Lovforslag har sit Udspring, for at erfare, om der indenfor Kommissionen var tilvejebragt et Materiale til Bedømmelse af, i hvilket Omfang dansk Erhvervsliv maatte siges at være fortrøstet, fik vi det Svar, at der i Kommissionen intet fandtes til Belysning af Nødvendigheden af en Lovgivning af netop denne Karakter.

Jeg maa antage, at det er Hensigten at henvise Lovforslaget til Behandling i et Udvalg, og der vil jo Overvejelserne kunne fortsættes. Jeg haaber, at de Forhandlinger, som har været ført indenfor Regeringen, og som jeg tidligere har haft Lejlighed til at omtale i dette høje Ting, i Løbet af den kommende Sommer skal blive bragt til Afslutning, saaledes at et Lovforslag med det Formaal at sikre Erhvervslivet, Produktionen og Forbruget paa den Maade, jeg her har omtalt, kan blive fremsat for den høje Rigsdag straks ved den kommende Rigsdagssamlings Begyndelse.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Bode): Jeg maa meget beklage den forandrede Stilling, som det høje Folketings Flertal synes at ville komme til at tage til dette Lovforslag. Medens det ærede Medlem Hr. Fraenkels Stilling jo er uforandret, er Partiet Venstres Stilling forandret og nu i en saadan Retning, at det ærede Medlem Hr. Fraenkel kan være fuldt tilfreds. I 1919 laa Forholdet anderledes. I 1919 blev der fra Venstres Side rettet Bebrejdelser mod det ærede Medlem Hr. Fraenkel for den Maade, hvorpaa han havde stillet sig til dette Lovforslag. Ordføreren fra Venstres Side ved Behandlingen af Lovforslaget var den Gang det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs), nu Tingets Formand, og han kom da ogsaa i en Diskussion med det ærede Medlem Hr. Fraenkel om Forslaget og udtalte sin store Beklagelse af det ærede Medlems Stilling, vendt mod en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Fraenkel, som sagde, at Venstre var vanskelig at komme i Baas med, sagde den nuværende Formand for Tinget: Venstre har sit Program, „og derfor er vi villige til at give det Udtryk i Realiteter. Nu lagde jeg nok Mærke til, at det ærede Medlem i Slutningen af sit Foredrag erklærede sig meget villig til at forhandle videre om dette Spørgsmaal; men jeg har ikke haft Indtrykket af, at det ærede Medlem vilde noget reelt, og det er Forklaringen af, at det ærede Medlem har

vanskeligt ved at komme i Baas med os“. Saaledes saa man altsaa den Gang paa Forskellen mellem de to Partiers Opfattelse. Nu har det ærede Medlem lettere ved at komme i Baas med Venstre, eller det er maaske Venstre, der har lettere ved at komme i Baas med det ærede Medlem. Men i Anledning af de Betragtninger af almindelig Karakter, som blev fremsat, fremsatte den nuværende højtærede Formand yderligere en Betragtning, som jeg ogsaa kunde have Lyst til at citere. Det er angaaende Spørgsmaalet om, hvad der fremmer en bestemt Udvikling eller ikke, hvad dels det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen, dels den højtærede Indenrigsminister har været inde paa. Herom sagde den højtærede nuværende Formand, ogsaa vendt til det ærede Medlem Hr. Fraenkel: „Jeg forstaaer endnu mindre, at det ærede Medlem mener, at det er sund konservativ Politik at modsætte sig det, som er foreslaaet her i Lovforslaget. Jeg tror derimod, at hvis man vil fremme Socialdemokratiets Ideer, skal man modsætte sig alle, ogsaa de virkelig berettigede Krav, hvis Gennemførelse Tiden kræver“. Det var en sund Opfattelse af, hvad den politiske Udvikling og hvad Tiden kræver, som da fremsattes af den nuværende højtærede Formand. Men nu er han jo tavs, og andre Røster taler i Partiet.

Det ærede Medlem Hr. Fraenkels Udtalelser er uforandrede, hans Kritik af Lovforslaget er i sin Form mere drastisk end den, det ærede Medlem, som er en ganske hensynsfuld Natur, ellers plejer at anvende. Jeg har spurgt mig selv om, hvad Grunden kan være, og jeg er kommet til det Resultat eller til den Antagelse, at Grunden muligvis er den, at det ærede Medlem mener at maatte have et Monopol i denne Sag, nemlig det, alene at forstaa, hvad Karteller og Truster, koncentrerede Bedrifter, er og kræver, og da han nu tilfældigvis ikke har haft med dette Lovforslags Udarbejdelse at gøre, saa er der sket et Indgreb i dette Monopol, og saa betegner han det, saaledes som han noget uforsigtigt gjorde, da han stod ved Siden af den højtærede Formand, som jo har været med til at udarbejde dette Forslag, hvorfor han maatte kunne forstaa, at foruden det objektive vel ogsaa et subjektivt Formandsskøn er kommet til Udtryk i Protesten mod den Vending, der anvendtes. Denne skal jeg selvfølgelig ikke gentage, men hvad der ikke var uparlamentarisk, maa jeg have Lov til